Børnesyn i verdens ældste pædagogiske debat

Bo Hejlskov Elvén
Autoriseret psykolog

BO HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

> 400 f.Kr.

Platon beskriver en diskussion mellem Sokrates og Adeimantos

- Sokrates anså at ingen gør forkert med vilje. Vi gør det rigtige, hvis vi kan
- Adeimantos anså at mennesker handler egoistisk af naturen, og kun handler socialt acceptabelt når vi vinder på det

BO HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 380 f.Kr.

Platon beskriver dog at de var enige om at børn er født vilde og skal tæmmes og disciplineres

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Aristoteles anså at børn er umodne voksne som nok skal vokse op til gode voksne

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Aristoteles anså at børn er umodne voksne som nok skal vokse op til gode voksne

Præcis som en plante har de brug for vand og næring, så går det oftest fint

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Aristoteles anså at børn er umodne voksne som nok skal vokse op til gode voksne

Præcis som en plante har de brug for vand og næring, så går det oftest fint

Men visse planter har brug for en pind at støtte sig til. Særligt når det blæser

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Så de havnede i en diskussion om pædagogikkens mål og metode

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Så de havnede i en diskussion om pædagogikkens mål og metode

- Lydighed gennem manipulation og autoritære metoder
  - Omgivelserne er støbeformen barnet skal støbes i

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 360 f.Kr.

Så de havnede i en diskussion om pædagogikkens mål og metode

- Lydighed gennem manipulation og autoritære metoder
  - Omgivelserne er støbeformen barnet skal støbes i
- Autonomi gennem tilpasset støtte
  - Barnet er støbeformen omgivelserne skal støbes i

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1960, Douglas McGregor

McGregor beskriver at chefer har et af to syn på sit personale

- X - at personale er dovne og skal motiveres, kontrolleres og overvåges
- Y - at personale søger selvstændighed og gør sit bedste

Han kunne vise at Y gav

- Bedst kvalitet
- Bedst produktivitet
- Bedst arbejdsmiljø
- Mindst sygefravær

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1967, Diane Baumrind

Hård
Reaktiv
Auktoritær

Blød
Tilladende
Laizzes faire

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1967, Diane Baumrind

Hård
Reaktiv
Auktoritær

Blød
Tilladende
Laizzes faire

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1967, Diane Baumrind

Hård
Reaktiv
Auktoritær

Blød
Tilladende
Laizzes faire

Men Baumrind snakker kun om hvilke metoder som gør børn lydige

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1987, Wendy Grolnick

Wendy Grolnick argumenterer at vi enten har fokus på

- Kontrol

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1987, Wendy Grolnick

Wendy Grolnick argumenterer at vi enten har fokus på

- Kontrol
- Autonomistøtte

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 1987, Wendy Grolnick

Wendy Grolnick argumenterer at vi enten har fokus på

- Kontrol
- Autonomistøtte

Men filtreret gennem graden af struktur

HEJLSKOVELVEN

Autoritær pædagogik

Kontrol → Autonomistøtte

Kaos ← Struktur

Developmental Psychology
2009, Vol. 45, No. 4, 1119–1142

© 2009 American Psychological Association
0012-1649/09/$12.00 DOI: 10.1037/a0015272

The Emotional and Academic Consequences of Parental Conditional Regard: Comparing Conditional Positive Regard, Conditional Negative Regard, and Autonomy Support as Parenting Practices

Guy Roth and Avi Assor
Ben Gurion University of the Negev

Christopher P. Niemiec, Richard M. Ryan, and Edward L. Deci
University of Rochester

The authors conducted 2 studies of 9th-grade Israeli adolescents (169 in Study 1, 156 in Study 2) to compare the parenting practices of conditional positive regard, conditional negative regard, and autonomy support using data from multiple reporters. Two socialization domains were studied: emotion control and academics. Results were consistent with the self-determination theory model of internalization, which posits that (a) conditional negative regard predicts feelings of resentment toward parents, which then predict dysregulation of negative emotions and academic disengagement; (b) conditional positive regard predicts feelings of internal compulsion, which then predict suppressive regulation of negative emotions and grade-focused academic engagement; and (c) autonomy support predicts sense of choice, which then predicts integrated regulation of negative emotions and interest-focused academic engagement. These findings suggest that even parents' use of conditional positive regard as a socialization practice has adverse emotional and academic consequences, relative to autonomy support.

Ødelæggende pædagogik

Kontrol → Autonomistøtte

Kaos → Struktur

Laizzes faire-pædagogik

Kontrol ⟵ ⟶ Autonomistøtte

Kaos ⟵ ⟶ Struktur

Autonomistøttende pædagogik

Kontrol ← ● Autonomistøtte

Kaos ← ● Struktur

HEJLSKOVELVEN

Developmental Psychology
2009, Vol. 45, No. 4, 1119–1142

© 2009 American Psychological Association
0012-1649/09/$12.00 DOI: 10.1037/a0015272

The Emotional and Academic Consequences of Parental Conditional Regard: Comparing Conditional Positive Regard, Conditional Negative Regard, and Autonomy Support as Parenting Practices

Guy Roth and Avi Assor
Ben Gurion University of the Negev

Christopher P. Niemiec, Richard M. Ryan, and Edward L. Deci
University of Rochester

The authors conducted 2 studies of 9th-grade Israeli adolescents (169 in Study 1, 156 in Study 2) to compare the parenting practices of conditional positive regard, conditional negative regard, and autonomy support using data from multiple reporters. Two socialization domains were studied: emotion control and academics. Results were consistent with the self-determination theory model of internalization, which posits that (a) conditional negative regard predicts feelings of resentment toward parents, which then predict dysregulation of negative emotions and academic disengagement; (b) conditional positive regard predicts feelings of internal compulsion, which then predict suppressive regulation of negative emotions and grade-focused academic engagement; and (c) autonomy support predicts sense of choice, which then predicts integrated regulation of negative emotions and interest-focused academic engagement. These findings suggest that even parents' use of conditional positive regard as a socialization practice has adverse emotional and academic consequences, relative to autonomy support.

Verdens ældste pædagogiske debat

Det handler om to grundlæggende forestillinger

- Tror vi at personen gør det med vilje?
- Tror vi at personen gør sit bedste?

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

Det handler om to grundlæggende forestillinger

- Tror vi at personen gør det med vilje?
- Tror vi at personen gør sit bedste?

Processen at gå fra den ene grundlæggende forestilling til den anden kalder vi *det nødvendige tankeskift for god pædagogik*

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2016, Michael Tomasello

Tomasello beskriver mennesket som det samarbejdende dyr

Vi overlever som art ved at samarbejde

For at kunne det har vi udviklet et antal egenskaber

Blandt andet moral

- At vi tager hånd om den svage (etik)
- At vi sørger for at alle i gruppen opfører sig ordentligt (moralisering

HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Øger vores empati

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Øger vores empati

Synes vi bedre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Øger vores empati

Bliver vi fleksible og accepterende

Synes vi bedre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Tilpasser vi omkring personen

Øger vores empati

Bliver vi fleksible og accepterende

Synes vi bedre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Stress og udtrykt emotion mindsker

Tilpasser vi omkring personen

Øger vores empati

Bliver vi fleksible og accepterende

Synes vi bedre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Adfærden mindsker

Tager vi ansvar

Stress og udtrykt emotion mindsker

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Tilpasser vi omkring personen

Øger vores empati

Bliver vi fleksible og accepterende

Synes vi bedre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi anser at personen er svag og sårbar

Tror vi at personen gør sit bedste

Tager vi ansvar

Bliver vi nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Øger vores empati

Synes vi bedre om personen

Bliver vi fleksible og accepterende

Tilpasser vi omkring personen

Stress og udtrykt emotion mindsker

Adfærden mindsker

Bo HEJLSKOVELVEN

Dopamine modulates egalitarian behavior in humans

Ignacio Sáez, Lusha Zhu, Eric Set, Andrew Kayser, Ming Hsu

Current Biology 25 (7), 912-919, 2015

Egalitarian motives form a powerful force in promoting prosocial behavior and enabling large-scale cooperation in the human species [1]. At the neural level, there is substantial,

The role of D4 receptor gene exon III polymorphisms in shaping human altruism and prosocial behavior

Yushi Jiang, Soo Hong Chew, Richard Paul Ebstein

Frontiers in human neuroscience 7, 195, 2013

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen
gør det med vilje

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen
gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen
gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på
hvorfor personen
gør som den gør

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen
gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på
hvorfor personen
gør som den gør

Lukker vi vores
empati ned

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen
gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på
hvorfor personen
gør som den gør

Lukker vi vores
empati ned

Synes vi mindre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Lukker vi vores empati ned

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Synes vi mindre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Tilpasser vi ikke omkring personen

Lukker vi vores empati ned

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Synes vi mindre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Stress og udtrykt emotion øger

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Tilpasser vi ikke omkring personen

Lukker vi vores empati ned

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Synes vi mindre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Adfærden øger

Dumper vi ansvar på personen

Stress og udtrykt emotion øger

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Tilpasser vi ikke omkring personen

Lukker vi vores empati ned

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Synes vi mindre om personen

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Lukker vi vores empati ned

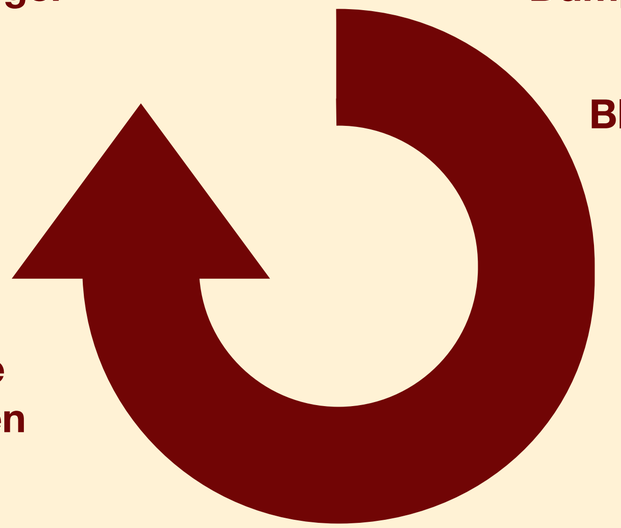
Synes vi mindre om personen

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Tilpasser vi ikke omkring personen

Stress og udtrykt emotion øger

Adfærden øger

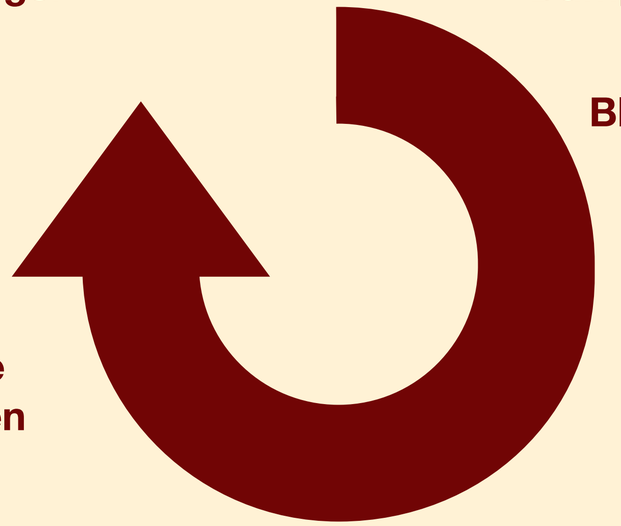

Bo HEJLSKOVELVEN

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Hvis vi tror at personen er jævnbyrdig med os selv

Tror vi at personen gør det med vilje

Dumper vi ansvar på personen

Bliver vi ikke nysgerrige på hvorfor personen gør som den gør

Lukker vi vores empati ned

Synes vi mindre om personen

Mindsker vores fleksibilitet og acceptans

Tilpasser vi ikke omkring personen

Stress og udtrykt emotion øger

Adfærden øger

Vi fjerner rettigheder

Bo HEJLSKOVELVEN

Science 27;305(5688):1254-1258

The Neural Basis of Altruistic Punishment

Dominique J.-F. de Quervain,[1*†] Urs Fischbacher,[2*] Valerie Treyer,[3] Melanie Schellhammer,[2] Ulrich Schnyder,[4] Alfred Buck,[3] Ernst Fehr[2,5†]

Many people voluntarily incur costs to punish violations of social norms. Evolutionary models and empirical evidence indicate that such altruistic punishment has been a decisive force in the evolution of human cooperation. We used $H_2{}^{15}O$ positron emission tomography to examine the neural basis for altruistic punishment of defectors in an economic exchange. Subjects could punish defection either symbolically or effectively. Symbolic punishment did not reduce the defector's economic payoff, whereas effective punishment did reduce the payoff. We scanned the subjects' brains while they learned about the defector's abuse of trust and determined the punishment. Effective punishment, as compared with symbolic punishment, activated the dorsal striatum, which has been implicated in the processing of rewards that accrue as a result of goal-directed actions. Moreover, subjects with stronger activations in the dorsal striatum were willing to incur greater costs in order to punish. Our findings support the hypothesis that people derive satisfaction from punishing norm violations and that the activation in the dorsal striatum reflects the anticipated satisfaction from punishing defectors.

violations are not punished, and they seem to feel relief and satisfaction if justice is established. Many languages even have proverbs indicating such feelings, for example, "Revenge is sweet."

A design to study the punishment of defectors. We examined the hypothesis that people derive satisfaction from the punishment of norm violations by combining an economic experiment involving real monetary payoffs with positron emission tomography (PET). Our hypothesis predicts that altruistic punishment is associated with the activation of brain areas related to reward processing. Single-neuron recording in nonhuman primates (*9–11*) and neuroimaging studies with humans using money as a reward medium (*12–16*) reliably indicate that the striatum is a key part of reward-related neural circuits. Moreover, if altruistic punishment occurs because the punisher anticipates deriving satisfaction from punishing, we should observe activation predominantly in those reward-related brain areas that are associated with goal-directed behavior. Single-neuron recording in nonhuman primates (*17–19*) provides

Verdens ældste pædagogiske debat

- 2020, Bo Hejlskov Elvén

Det nødvendige tankeskift for god pædagogik er altså en ret kompliceret løbende proces

Med basis i menneskets udviklingshistorie som flokdyr

Men vi er nødt til at forholde os til hvem vi er

Og vi ryger i den onde cirkel

- Når vi er stressede
- Når vi mangler metode
- Når vi overvurderer børns evner
- Ved lydighedsforventning

Bo HEJLSKOVELVEN

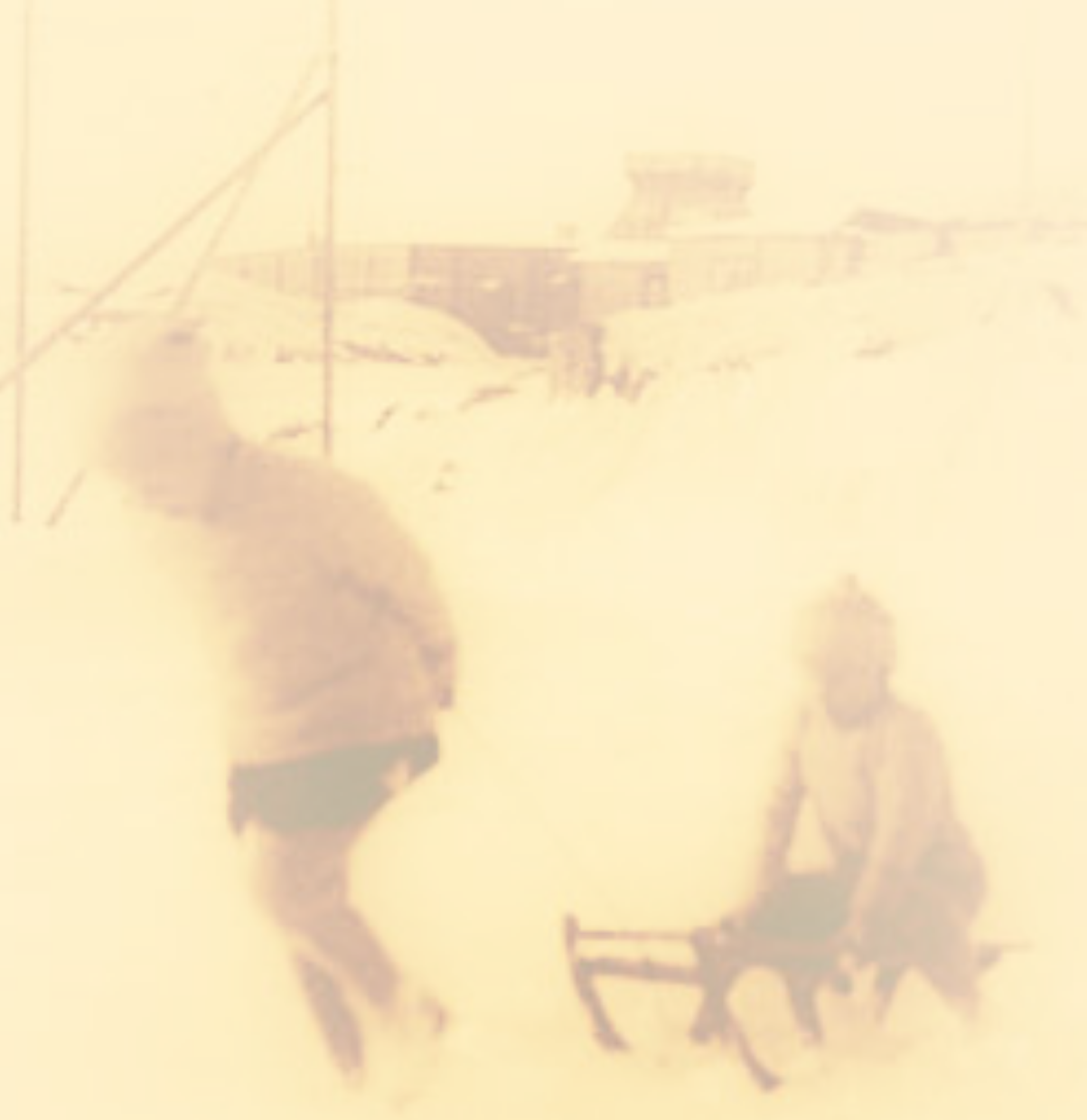
Sokrates paradoks

Ingen gør forkert med vilje

HEJLSKOVELVEN

Børn der kan opføre sig ordentligt, gør det

HEJLSKOVELVEN

Børnesyn i verdens ældste pædagogiske debat

Bo Hejlskov Elvén
Autoriseret psykolog

BO HEJLSKOVELVEN